

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Olgou Stránskou v právní věci žalobce: **I. H.**, nar. x, státní příslušnost Ukrajina, t. č. Zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová, Bělá pod Bezdězem, zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům, se sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 3. 2017, č. j. OAM-23/LE-BE02-BE04-2017, o udělení mezinárodní ochrany,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Předmětem soudního řízení je otázka, zda žalovaný pochybil, pokud svým rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Soud dospěl, z důvodů uvedených níže, k závěru, že nikoliv.

I

A

Dne 13. 2. 2017 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále jen ČR). Dne 23. 2. 2017 poskytl údaje k této žádosti, v nichž uvedl, že se narodil v obci X v Ivanofrankivské oblasti na Ukrajině, v bývalém Sovětském svazu. Je ukrajinské národnosti a státní příslušnosti. Do ČR přicestoval na platný cestovní doklad. Je věřící, vyznává křesťanství a nemá žádné politické přesvědčení. Je rozvedený a má syna

v Ivanofrankivsku na Ukrajině. Jako poslední místo pobytu ve vlasti uvedl ulici M. v obci R. v Ivanofrankivské oblasti. Z vlasti vycestoval naposledy na základě pozvání od kamaráda asi v lednu 2016 na turistické vízum s platností na tři měsíce. V minulosti pobýval v ČR v roce 2012 nebo 2013, a v roce 2014 asi týden v Polské republice. V roce 2012 až 2013 obdržel polské pracovní vízum na 6 měsíců a zároveň s ním měl také české pracovní vízum na tři měsíce. V roce 2014 až 2015 získal polské pracovní vízum na jeden rok. O mezinárodní ochranu v ČR požádal, jelikož se obává o život své družky, které vyhrožovala jeho bývalá manželka. Jako další důvod uvedl, že ve svém věku není schopen ve vlasti zajistit živobytí pro svou rodinu a matku. Situace jej nutí vymýšlet nezákonné způsoby obživy, aby zajistil rodinu v korupčním systému Ukrajiny, což je v rozporu s jeho vírou, ale pokud by zůstal na Ukrajině, nevidí jiné východisko, než v tomto pokračovat. Kdyby mohl zůstat žít a pracovat v ČR, mohl by finančně zabezpečit svou rodinu na Ukrajině. Zmínil i válečnou situaci na Ukrajině, ačkoliv potvrdil, že se ho momentálně konflikt na Ukrajině nedotýká, ale neví, co bude v budoucnosti.

V průběhu pohovoru žalobce vypověděl, že se prokazoval padělaným rumunským dokladem, který si pořídil, aby mohl v ČR legálně pracovat, protože neměl možnost vyřídit si vízum. Ve vlasti měl hlášený pobyt v obci R. v T. v Ivanofrankivské oblasti, ale na zmíněné adrese nežil. Jednalo se o dům jeho matky. Bydlel na různých adresách v pronajatých bytech. Domnívá se, že by v tomto domě po návratu na Ukrajinu nemohl bydlet, protože jde o dům na vesnici, kde žije jeho bývalá žena, která ohrožuje jeho družku. Ve své vlasti se nejprve oženil a měl dvě dcery. Poté navázal bližší vztah se svou současnou družkou. Zpočátku žili odděleně a svůj vztah tajili. Se svou družkou se stýkal asi 15 nebo 16 let. V roce 2003 se narodil z tohoto vztahu syn, a postupem času se o jejich vztahu dozvěděla jeho manželka. Jeho družka žila nejprve se synem u svých rodičů, protože nechtěl opustit rodinu a chtěl poskytnout finanční zajištění svým dcerám. Rozvedl se poté, co se jedna dcera provdala a druhá byla již dospělá, od rodiny odešel, a žil se svou družkou v pronajatém bytě. Jejich syn žil u rodičů jeho družky. Asi od roku 2013 začal jezdit za prací mimo Ukrajinu, nejprve legálně do Polské republiky, a poté i do ČR. V roce 2014 pobýval v ČR na pracovní vízum na 3 měsíce. Poté se v různých intervalech vracel na Ukrajinu a do zahraničí. Ukrajinu naposledy opustil v lednu 2016 a už se zpět nevrátil. V ČR pracoval pouze krátkodobě na brigádách. Z Ukrajiny odcestoval, aby odvezl svou družku, a dalším důvodem byly peníze, bez kterých se nedá nic dělat. V ČR pobýval v D. V. u R. n. K. na ubytovně, kde byl hlášen k pobytu. Do dubna roku 2016 měl v ČR legální pobyt na základě tříměsíčního víza, po jeho uplynutí používal rumunský doklad. V ČR pracoval v malém zemědělském podniku zaměřeném na výrobu techniky v R. V případě návratu do vlasti by si opět musel pronajmout byt, protože by nemohl žít u své matky. V případě návratu na Ukrajinu se obává o svou družku kvůli výhrůžkám ze strany bývalé manželky, a dále se obává, že nebude moci vydělat peníze na živobytí pro svou rodinu. Bývalá manželka fyzicky napadala jeho družku, a mimo to jí vyhrožovala politím kyselinou. Vzhledem k tomu, že svou bývalou ženu zná, jejím výhrůžkám věří. Potvrdil, že se jeho družka obrátila o pomoc na policii, ale nic se nedělo. K napadení došlo asi dvakrát, a možná i vícekrát, už si to nepamatuje. Domnívá se, že by situaci nevyřešila ani možnost přestěhovat se v rámci Ukrajiny, protože by museli zvažovat pracovní možnosti. V současnosti žijí u okresního města, kde nemohou sehnat práci, a nemyslí si, že by jinde práci sehnal. Zopakoval, že důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu je obava o bezpečnost jeho družky, kterou před bývalou manželkou nemůže stále ochraňovat. Jako další důvod zmínil nemožnost vyřídit si pracovní vízum, a v případě návratu na Ukrajinu nevidí žádnou perspektivu ani možnost zajistit rodinu. Domnívá se, že v ČR má možnost vydělat peníze a pomoci své matce a rodičům své družky. Závěrem pohovoru uvedl jako

skutečnost, kterou by měl správní orgán vzít v potaz během posuzování jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, že celková situace na Ukrajině znemožňuje člověku legálně získat české vízum.

B

Dne 27. 3. 2017 rozhodl žalovaný podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu o neudělení mezinárodní ochrany žalobci. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný mimo jiné uvedl, že pokud jde o obavy žalobce o jeho družku, z jeho výpovědi (a i z výpovědi jeho družky) jasně vyplynulo, že žalobce sám nebyl nikdy osobně přítomen uvedeným konfliktům, a rovněž nevyplynuly naprosto žádné problémy, které by v souvislosti s tímto údajným vyhrožováním družce měl on sám, a správní orgán se tudíž těmito problémy zabýval v rámci samostatného správního řízení o žádosti družky žalobce o mezinárodní ochranu. Žalobce i jeho družka se od roku 2012 opakovaně vraceli do své vlasti a výslovně potvrdili, že k žádnému dalšímu incidentu ze strany bývalé manželky žalobce již poté nedošlo. Je tedy zjevné, že tyto údajné problémy s bývalou ženou žalobce nebyly motivem jejich definitivního odchodu z Ukrajiny a podání žádosti o mezinárodní ochranu v ČR.

Ohledně žalobcova tvrzení, že není na Ukrajině schopen zabezpečit svou matku a svou rodinu z důvodu špatné ekonomické situace, žalovaný uvedl, že ani ekonomická nouze v zemi původu nečiní z dané osoby uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951, kterou je ČR vázaná, a není tedy ani důvodem pro udělení azylu.

Ohledně obav z válečného konfliktu na Ukrajině uvedl, že dle aktuálních zpráv dochází ke střetům mezi ukrajinskými ozbrojenými silami a protivládními ozbrojenci pouze v Doněcké a Luhanské oblasti, situace na západě a středu země je však z hlediska výskytu ozbrojených střetů a vojenských operací klidná. V průběhu správního řízení žalobce navíc uvedl, že pochází z Ivanofrankivské oblasti na západě Ukrajiny, a že se ho v současné době konflikt nijak nedotýká, pouze vyjádřil neurčité obavy z případné budoucí situace na Ukrajině.

II

A

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, v níž předně uvedl, že v řízení o udělení azylu byl porušen § 2, § 3, § 50, § 52 a § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), § 12, § 14 a § 14a a zákona o azylu, čl. 3 Úmluvy proti mučení a čl. 3 Úmluvy o ochraně základních lidských práv a svobod.

V doplnění žaloby namítl, že požádal o mezinárodní ochranu z důvodu, že na Ukrajině již obdržel víckrát předvolání do armády a má jít do války. Obává se pronásledování, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání z důvodu povolání do armády. Tuto obavu pokládá za odůvodněnou, jelikož mu bylo opakovaně do místa trvalého bydliště na Ukrajině doručeno předvolání, aby se dostavil na vojenskou správu. Jak nenastoupení tak i nastoupení do vojenské služby by pro něho mohlo znamenat vážnou újmu. Vzhledem k aktuálně probíhajícímu konfliktu na východní Ukrajině mu byl na jeho adresu opakovaně doručován povolávací rozkaz do armády. Žalobci teda v důsledku jeho životní situace nepochybně hrozí na území Ukrajiny nebezpečí pronásledování a jeho vynucený návrat na Ukrajinu by měl pro

něj s velkou pravděpodobností tvrdé represivní následky. Žalobce má tedy odůvodněný strach z pronásledování, že bude na něj činěn psychický nátlak a že pokud bude povolán do boje na východní Ukrajinu, bude muset použít zbraně a střílet do lidí, což je v rozporu s jeho vírou a vnitřním přesvědčením. Za neuposlechnutí rozkazu mu pak hrozí odnětí svobody. S ohledem na výše uvedené žalobci ze strany státních orgánů hrozí vyvíjení psychického nátlaku a dále trestní stíhání za neuposlechnutí příkazu dostavit se k odvodu a vykonávat vojenskou povinnost, přestože to je v rozporu s jeho náboženským vyznáním a vnitřním přesvědčením. Tyto skutečnosti dle žalobce odůvodňují udělení azylu a rovněž udělení doplňkové ochrany. Proto navrhl, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil.

B

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že výkon vojenské služby nelze považovat za vážnou újmu podle zákona o azylu, neboť nemůže být sama o sobě vnímána jako nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Podle Ženevské konvence není ani vyhýbání se nástupu vojenské služby či dezerce, byť by byla trestná, důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, neboť podle Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka podle Úmluvy o právním postavení uprchlíků (Ženeva 1951) a Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků (New York 1967), vydané Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky v Ženevě v září roku 1979, „*člověk jasně není uprchlíkem, pokud jeho jediným důvodem pro dezerci či vyhýbání se nástupu vojenské služby je jeho averze vůči vojenské službě nebo strach z boje*“.

Rovněž uvedl, že na Ukrajině neprobíhá ozbrojený konflikt, který by mohl představovat ohrožení žalobce. Dle aktuálních zpráv dochází ke střetům mezi ukrajinskými ozbrojenými silami a protivládními ozbrojenci pouze v Doněcké a Luhanské oblasti, situace na západě a středu země je však z hlediska výskytu ozbrojených střetů a vojenských operací klidná. V průběhu správního řízení žalobce navíc uvedl, že pochází z Ivanofrankivské oblasti na západě Ukrajiny, a že se ho v současné době konflikt nijak nedotýká, pouze vyjádřil neurčité obavy z případné budoucí situace na Ukrajině. Proto navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

III

A

Soud posoudil žalobu bez nařízení jednání (§ 51 s. ř. s.) v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání rozhodnutí soudu (§ 75 odst. 2 s. ř. s. a článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany).

Článek 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU, který vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ dle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu, nebyl do českého právního řádu promítnut, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula. Jelikož je požadavek čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU dostatečně určitý, je nutno mu přiznat vertikální přímý účinek a v projednávané věci jej aplikovat i při absenci odpovídající vnitrostátní právní úpravy (srovnej rozsudky Evropského soudního dvora C-26/62 *Van Gend en Loos v. Nederlandse*

Aministratie der Belastingen, C-9/70 Franz Grad v. Finanzamt Traunstein nebo *C-41/74 Van Duyn v. Home Office*).

B

Žalobce předně uvedl, že v řízení o udělení azylu byl porušen § 2, § 3, § 50, § 52 a § 68 správního řádu, § 12, § 14 a § 14a a zákona o azylu, čl. 3 Úmluvy proti mučení a čl. 3 Úmluvy o ochraně základních lidských práv a svobod. Tyto námitky však nejsou žalobním bodem ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Dle ustálené judikatury je žalobním bodem konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizované) skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je povinen vyličit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005 – 58).

Těmto požadavkům ovšem výše uvedená tvrzení žalobce nedostála, neboť jde pouze o citaci ustanovení právních předpisů, která měla být porušena, aniž by žalobce uvedl konkrétní skutečnosti či právní argumentaci, o něž své tvrzení o nezákonnosti rozhodnutí opírá. Navíc v případě namítaného porušení „čl. 3 Úmluvy proti mučení a čl. 3 Úmluvy o ochraně základních lidských práv a svobod“ není ani zřejmé, o jaké předpisy se jedná, jelikož mezinárodních smluv s podobným názvem je více.

C

Jediným řádným žalobním bodem je námitka, že by žalobci měl být udělen azyl nebo alespoň doplňková ochrana, jelikož mu hrozí odvedení do války a nasazení do bojů, nebo případně trest za neuposlechnutí rozkazů. Tato námitka není důvodná.

Úvodem soud zdůrazňuje, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel, z obsahu jeho žádosti se pak v následujících fázích vychází. Žadatele stíhá břemeno tvrzení, důkazní břemeno je následně rozloženo mezi něj a správní orgán. Správní orgán je povinen k tvrzením uvedeným v řízení o mezinárodní ochraně zajistit maximální možné množství důkazů a obstarat dostatečně přesné, aktuální a důvěryhodné informace o zemi původu žadatele (srov. např. usnesení NSS ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013-38, či ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014 - 48). Z konstantní judikatury vyplývá, že správní orgán zjišťuje skutkový stav věci v rozsahu možných důvodů udělení mezinárodní ochrany, které vycházejí z žadatelovy výpovědi

v průběhu řízení o mezinárodní ochraně (srov. např. rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 – 41).

Žalobce měl v průběhu správního řízení možnost uvést vše, co považuje za relevantní z hlediska udělení mezinárodní ochrany. Byl s ním veden pohovor a byl poučen o povinnosti uvést pravdivě a úplně všechny skutečnosti nezbytné pro úplné zjištění podkladů pro vydání rozhodnutí. Doplnění podkladů pro rozhodnutí nežádal. Rozhodnutí žalovaného je v nyní pojednávané věci z hlediska všech žalobcem tvrzených skutečností podrobně odůvodněno. Argumentace hrozbou odvedení do války (stejně jako tvrzení, že mu byly doručeny povolávací rozkazy) byla žalobcem poprvé uplatněna až v žalobě, v průběhu správního řízení nic podobného netvrdil (viz část I-A tohoto rozsudku). Z tohoto důvodu neunesl své břemeno tvrzení a žalovaný postupoval správně, pokud žádost o mezinárodní ochranu z hlediska těchto dalších obav neposuzoval.

K obsahu námitky samé pak soud poznamenává, že tvrzení žalobce nepokládá za věrohodná a jeho obavy za opodstatněné, a to jednak vzhledem k jejich neuvedení ve správním řízení a jednak vzhledem k věku žalobce, u kterého je (jakožto u osoby starší 50 let) odvedení do armády krajně nepravděpodobné.

IV

Žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Pro úplnost soud dodává, že se nezabýval ani ekonomickou situací na Ukrajině, ani otázkou, zda žalobcově družce hrozí ze strany jeho bývalé ženy nějaké nebezpečí, a to proto, že tyto otázky žalobce v podané žalobě nevznesl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 28. června 2017

Olga Stránská, v. r.
samosoudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová